

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

підготовки бакалавра

спеціальності **035 Філологія**

освітньо-професійної програми **Мова і література (англійська). Переклад**

Силабус освітнього компонента «ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробник: Малімон Л. К., кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми



доц. Шкамарда О. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Завідувач кафедри



проф. Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

| Найменування показників | Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень | Характеристика освітнього компонента |
|---|---|---|
| Денна форма навчання | 03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр | Нормативний |
| Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити | | Рік навчання 1 |
| | | Семестр 2-ий семестр |
| | | Лекції – 20 год. |
| ІНДЗ: <u>немає</u> | | Практичні (семінарські) - 22год. Консультації - 6 год. |
| | | Самостійна робота - 42 год. |
| Мова навчання | Українська, англійська | |

Таблиця 1а (заочна форма)

| Найменування показників | Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень | Характеристика освітнього компонента |
|---|---|--|
| Заочна форма навчання | 03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр | Нормативний |
| Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити | | Рік навчання 1 |
| | | Семестр 1-ий, 2-ий семестр |
| | | Лекції – 6 год. |
| ІНДЗ: <u>немає</u> | | Практичні (семінарські) – 8 год. Консультації - 10 год. |
| | | Самостійна робота - 66 год. |
| Мова навчання | Українська, англійська | |

II. Інформація про викладача

| | |
|-------------------------------|--|
| Прізвище, ім'я та по батькові | Малімон Леся Костянтинівна |
| Науковий ступінь | кандидат філологічних наук |
| Вчене звання | доцент кафедри практики англійської мови |
| Посада | доцент |
| Контактна інформація | +380679763929 |
| | malimon@vnu.edu.ua |

| | |
|------------|--|
| Дні занять | http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi |
| | Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі. |

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Предметом вивчення є основні аспекти теорії мови: знакова природа, структура мови, взаємозв'язок мови і мислення, співвідношення мови і мовлення, фонологічна, лексико-семантична та граматична системи мови, функціонування та розвиток наукових шкіл світової лінгвістики, характеристика їх основних принципів, методик дослідження й аналіз найважливіших здобутків визначних мовознавців минулого та сучасності. Загальне мовознавство демонструє різні шляхи та методи дослідження мови, встановлює зв'язок між численними способами опису мови, пояснює причини неоднакових інтерпретацій явищ в різних наукових школах і напрямках на всіх етапах розвитку мовознавства.

Враховані комунікативні, культурні та психологічні чинники, що сприяють створенню та функціонуванню різних лінгвістичних теорій. Особлива увага приділяється фактору взаємозв'язку та наслідування мовознавчих ідей. Загальне мовознавство – метатеоретична дисципліна, оскільки загальномовознавчі моделі та поняття експліцитно чи імпліцитно постійно функціонують у різних галузях при поясненні як лінгвальних, так і позалінгвальних явищ таких, як відмінності між формами письма (алфавітами та ієрогліфами), особливості співвідношення *позначення/позначуване*, різні теоретичні течії (формалізм, структуралізм, молодограматизм, неолінгвістику тощо), які можна інтерпретувати з точки зору актуалізації тої чи іншої загальнонаукової і галузевої парадигми.

2. Пререквізити/Постреквізити

Курс загального мовознавства є фундаментальним в системі професійної підготовки перекладачів-філологів. Навчання здійснюється з урахуванням принципу послідовності. При цьому повторення і систематизація матеріалу відбувається з урахуванням отриманих знань з нових тем. «Загальне мовознавство» є складовою частиною циклу освітніх компонентів із загальної теорії мови, тісно взаємодіє з філософією, історією, логікою, соціологією, соціолінгвістикою, етнолінгвістикою, літературознавством, психологією. Освітній компонент «Загальне мовознавство» узагальнює знання з лінгвістики, попередньо вивчені під час «Вступу до мовознавства», дає їм теоретичне обґрунтування. Сучасне мовознавство – це комплекс численних дисциплін, мовознавство базується на знаннях як з лінгвістичних, так і нелінгвістичних

курсів і є узагальнюючою дисципліною, що підвищує лінгвістично-професійний та інтелектуальний рівень майбутнього фахівця.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

«Загальне мовознавство» має на меті засвоєння особливостей не якоїсь конкретної мови, наприклад англійської чи української, а людської мови взагалі, тобто тих загальних характеристик, які притаманні усьому розмаїттю людських мов. Разом з тим очевидно, що загальні закономірності побудови, функціонування і розвитку мов можна по-справжньому зрозуміти на основі дослідження лише окремих мов. Знання сучасного стану теоретичної лінгвістики необхідне філологу в його безпосередній практичній діяльності, у підвищенні культурного рівня і вдосконалення його методичної майстерності. Без правильного розуміння законів внутрішньої будови, функціонування та історичного розвитку мови у студентів важко сформувати почуття мови, навчити правильного використання її одиниць, розуміння багатства та краси мови.

Здобувачі вищої освіти отримують уявлення про те, що лінгвістика – це не проста сукупність знань, а безперервна пізнавальна діяльність, яка потребує від її учасників високої професійної підготовки. Таким чином, мета курсу - ознайомити студентів з мовознавчими процесами, надати знання про природу, властивості мови, впливи та взаємовпливи різних мов, засвоїти мовознавчі терміни; узагальнити, розширити й поглибити знання з теорії мовознавства, засвоїти методологічний апарат лінгвістичного аналізу.

Методи викладання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу навчального матеріалу, метод кейс-технологій, частково-пошуковий, дослідницький, інтерактивний, презентації, практики в спілкуванні, методи дистанційного навчання.

4. Результати навчання (компетентності).

У процесі вивчення курсу «Загальне мовознавство» здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими загальними та фаховими компетентностями, як:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК4. Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

| Назви змістових модулів і тем | Усього | Лек. | Практ. | Лаб. | Сам. роб. | Конс. | Форма контр./ бали |
|---|--------|------|--------|------|-----------|-------|--------------------|
| Змістовий модуль 1. Історія мовознавства | | | | | | | |
| Тема 1. Розвиток та становлення мовознавства як науки. Порівняльно-історичний підхід. | 9 | 2 | 2 | | 5 | | ДС/ПРС /Т/5 |
| Тема 2. Філософія мови. Молодограматизм. Наукові течії початку ХХ ст. | 9 | 2 | 2 | | 5 | | ДС/ПРС /Т/5 |
| Тема 3. Структурна лінгвістика | 13 | 4 | 4 | | 5 | | ДС/ПРС /Т/5 |
| Тема 4. Сучасні течії у мовознавстві | 11 | 2 | 2 | | 5 | 2 | ДС/ПРС /Т/5 |

| | | | | | | | |
|--|-----------|-----------|-----------|--|-----------|----------|----------------|
| Разом за модулем 1 | 42 | 10 | 10 | | 20 | 2 | 20 |
| Модульна контрольна робота | | | | | | | 30 |
| Змістовий модуль 2. Linguistics as a Science | | | | | | | |
| Тема 5. Nature of Human Language | 9 | 2 | 2 | | 5 | | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 6. Language, Society and Culture. Functions of Language | 15 | 4 | 4 | | 5 | 2 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 7. Language Typology | 9 | 2 | 2 | | 5 | | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 8. Micro-Linguistics and Macro-Linguistics | 15 | 2 | 4 | | 7 | 2 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Разом за модулем 2 | 48 | 10 | 12 | | 22 | 4 | 20 |
| Модульна контрольна робота | | | | | | | 30 |
| Всього годин: | 90 | 20 | 22 | | 42 | 6 | |

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти.

Таблиця 2а (заочна форма)

| Назви змістових модулів і тем | Усього | Лек. | Практ. | Лаб. | Сам. роб. | Конс. | Форма контр./ бали |
|---|---------------|-------------|---------------|-------------|------------------|--------------|---------------------------|
| Змістовий модуль 1. Історія мовознавства | | | | | | | |
| Тема 2. Розвиток та становлення мовознавства як науки. Порівняльно-історичний підхід. | 5,25 | 0,25 | 1 | | 3 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 3. Філософія мови. Молодограматизм. Наукові течії початку ХХ ст. | 12,25 | 0,25 | 1 | | 10 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 4. Структурна лінгвістика | 11,25 | 0,25 | 1 | | 10 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 5. Сучасні течії у мовознавстві | 13,25 | 0,25 | 1 | | 10 | 2 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Разом за модулем 1 | 44 | 2 | 4 | | 33 | 5 | 20 |
| Модульна контрольна робота | | | | | | | 30 |
| Змістовий модуль 2. Linguistics as a Science | | | | | | | |
| Тема 6. Nature of Human Language | 5,5 | 0,5 | 1 | | 3 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 8. Language, Society and Culture. Functions of Language | 12,5 | 0,5 | 1 | | 10 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 9. Language Typology | 12,5 | 0,5 | 1 | | 10 | 1 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Тема 10. Micro-Linguistics and Macro-Linguistics | 13,5 | 0,5 | 1 | | 10 | 2 | ДС/ІРС /Т/5 |
| Разом за модулем 2 | 46 | 4 | 4 | | 33 | 5 | 20 |

| | | | | | | |
|-----------------------------------|-----------|----------|----------|--|-----------|-----------|
| Модульна контрольна робота | | | | | | 30 |
| Всього годин: | 90 | 6 | 8 | | 66 | 10 |

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота охоплює 42 (денна форма) та 66 (заочна форма) годин відповідно й спрямована на подальше формування лінгвістичної компетенції, розвиток та розширення світогляду здобувачів освіти у мовознавчому аспекті, збагачення словникового запасу, розвиток навичок правильного структурного оформлення усного та писемного лінгвістичного дискурсу. Теми, що винесені на самостійну роботу, розглядаються на лекціях частково. Враховуючи специфіку теоретичного курсу, завдання з самостійної роботи для здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології пов'язані з роботою над оригінальними текстами праць видатних лінгвістів.

| № з/п | Тема | Кількість годин денна/заочна |
|--------------|---|---|
| 1 | Saussure Ferdinand Course of General Linguistics / Ferdinand de Saussure – New York : McGraw-Hill Book Company, 1996. – P. 1-17 | 10/14 |
| 2 | Bloomfield Leonard Language / Leonard Bloomfield – London: George Allen & Unwin Ltd, 1973. – P. 3-20 | 8/13 |
| 3 | Sapir Edward The Status of Linguistics as a Science / Edward Sapir // <i>Language</i> , Vol. 5, No. 4 (Dec., 1929). – P. 207-214. | 8/13 |
| 4 | Whorf Benjamin Lee Science and Linguistics / Benjamin Lee Whorf // <i>Language, thought and reality: Selected writings of Benjamin Lee Whorf</i> – Cambridge, MA: MIT Press, 1956. – P. 17-23 | 8/13 |
| 5 | Chomsky Noam Linguistics and the Brain Science / Noam Chomsky // <i>The Architecture of Language</i> , Oxford University Press, 2000. – P. 13-28. | 8/13 |
| | Разом | 42/66 |

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням у деканаті.

Поточне оцінювання включає в себе поточну роботу здобувача вищої освіти під час лекційних і семінарських занять: у кожному змістовому модулі – максимум 20 балів за дискусію (ДС), написання поточних тестів (Т) та за індивідуальну роботу здобувача освіти (ІРС), індивідуальна робота включає підготовку конспектів наукових праць видатних лінгвістів. Максимальна оцінка здобувача вищої освіти за поточне оцінювання становить 40 балів.

Здобувачі вищої освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та

активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів вищої освіти відповідає профілю курсу. У цьому випадку здобувач вищої освіти інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем вищої освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

– 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами вищої освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі вищої освіти мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача вищої освіти, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.

- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача вищої освіти, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача вищої, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві вищої освіти може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Підтвердження подається здобувачем вищої освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому здобувач вищої освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та

долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом та [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної мобільності. Академічна мобільність здобувачів освіти регулюється відповідним Положенням про реалізацію права на академічну мобільність ВНУ імені Лесі Українки. Політика щодо академічної доброчесності Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу здобувача вищої освіти над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. За практичні заняття здобувач вищої освіти може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті здобувач вищої освіти представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному (семінарському) занятті знання здобувача вищої освіти оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Якщо здобувач вищої освіти хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір), або написання тез.

Здобувачі вищої освіти повинні керуватися принципами [академічної доброчесності](#) (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).) та виконувати передбачені програмою творчі завдання (доповіді, твори-роздуми, твори-описи,

промови тощо) самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється лектором і може проводитись лише один раз згідно із розкладом проведення лекційних занять. Відсутність здобувача освіти на модульному тесті оцінюється у "0" балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю можливе за умови відсутності з поважної причини та відповідно до графіка, затвердженого кафедрою практики англійської мови.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти за модульну контрольну роботу в межах кожного змістового модуля, становить 30. У підсумку здобувач вищої освіти має можливість отримати 60 балів і разом з балами за поточне оцінювання його підсумковий бал становить 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти впродовж семестру набирає більше 75 балів і більше та згоден зі своєю позитивною оцінкою, то звільняється від іспиту, яким завершується навчання впродовж семестру.

Якщо здобувач вищої освіти набирає менше 75 балів або не згоден зі своєю позитивною оцінкою, то складає іспит. При цьому бали за модульні контрольні роботи анулюються. До білету на іспиті входить два питання, кожне з яких оцінюється в 30 балів, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку з поточним оцінюванням отримати максимум 100 балів.

Рівень знань здобувача вищої освіти за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

Перелік екзаменаційних питань:

1. Зародження науки про мову у давній Індії.
2. Зародження науки про мову у давній Греції та Римі.
3. Зародження арабського мовознавства.
4. Мовознавство в епоху середньовіччя та Відродження.
5. Формування порівняльно-історичного мовознавства у західній Європі. Лінгвістична концепція Фрідріха Шлегеля.
6. Формування порівняльно-історичного мовознавства західній Європі. Лінгвістична концепція Франца Боппа.
7. Формування порівняльно-історичного мовознавства західній Європі. Лінгвістичні концепції Расмуса Раска та Якоба Гримма.

8. Формування порівняльно-історичного мовознавства в Східній Європі.
9. Порівняльно-історичне мовознавство. Лінгвістичні концепції Августа Шлейхера та Йогана Шмідта.
10. Напрямки філософії мови XIX ст.
11. Філософія мови. Лінгвістична концепція Вільгельма Гумбольдта.
12. Філософія мови. Лінгвістична концепція Геймана Штейнталя та Вільгельма Вундта.
13. Лінгвістична концепція О.О. Потебні.
14. Молодограматичний етап у мовознавстві. Лейпцизька лінгвістична школа.
15. Молодограматичний етап у мовознавстві. Лінгвістичні концепції Яна Бодуена де Куртене та Миколая Крушевського.
16. Наукові течії початку XX ст. Школа «Слів і речей».
17. Наукові течії початку XX ст. Естетична школа.
18. Наукові течії початку XX ст. Неолінгвістика.
19. Наукові течії початку XX ст. Теорія субстрату.
20. Соціологічне мовознавство. Лінгвістична концепція Антуана Мейє.
21. Становлення лінгвістичного структуралізму. Лінгвістична концепція Фердинанда де Соссюра.
22. Копенгагенська лінгвістична школа.
23. Празька лінгвістична школа.
24. Американський структуралізм. Етнолінгвістика. Лінгвістична концепція Едварда Сепіра.
25. Американський структуралізм. Дискриптивна лінгвістика. Лінгвістична концепція Леонарда Блумфільда.
26. Американський структуралізм. Школа трансформаційного аналізу.
27. Лондонська лінгвістична школа.
28. Французька школа функціональної лінгвістики.
29. Основна проблематика лінгвістичних досліджень на сучасному етапі.
30. Nature of Human Language.
31. The origin of language.
32. Language and the brain.
33. Human language Vs animal communication.
34. Characteristics of human language.
35. Functions of Language.
36. Language and non-verbal forms of communication.
37. Language as part of a semiotic system. Language as a system of signs.
38. Hierarchic Structure of Language.
39. The modes of language.

40. Language, Society and Culture. Dialects.
41. The Process of Literary Language Formation.
42. Types of the languages in the world. Language classifications.
43. Indo-European languages.
44. The Discipline of Linguistic.
45. Sociolinguistics.
46. Historical linguistics.
47. Anthropological linguistics.
48. Ethnolinguistics.
49. Psycholinguistics.
50. Clinical Linguistics.
51. Mathematical Linguistics. Computational Linguistics.
52. Corpus linguistics.
53. Discourse analysis.
54. Applied linguistics.
55. Dialectology and Linguistic Geography.
56. Lexicography.
57. Cognitive linguistics.
58. Ecolinguistics.

VI. Шкала оцінювання

| Оцінка в балах | Лінгвістична оцінка | Оцінка за шкалою ECTS | |
|----------------|---------------------|-----------------------|--|
| | | оцінка | пояснення |
| 90-100 | Відмінно | A | відмінне виконання |
| 82-89 | Дуже добре | B | вище середнього рівня |
| 75-81 | Добре | C | загалом хороша робота |
| 67-74 | Задовільно | D | непогано |
| 60-66 | Достатньо | E | виконання відповідає мінімальним критеріям |
| 1-59 | Незадовільно | F | необхідне перескладання |

Критерії оцінювання знань студента на семінарських заняттях

| Бали | Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента |
|----------|--|
| 5 | Здобувач освіти має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними |

| | |
|----------|---|
| | положеннями, підсумувати сказане висновками. Здобувач освіти вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін. |
| 4 | Знання є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. |
| 3 | Здобувач освіти демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Здобувач освіти здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. |
| 2 | Здобувач освіти демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію. |
| 1 | Здобувач освіти може розрізняти об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання. |

Критерії оцінювання письмових завдань (робота з науковими працями видатних методистів)

| Бали | Критерії оцінювання |
|-------------|---|
| 0 | Здобувач вищої освіти не підготував конспект. |
| 1 | Здобувач вищої освіти фрагментарно передав лише деяку інформацію |
| 2 | Здобувач вищої освіти фрагментарно передав певну інформацію |
| 3 | Здобувач вищої освіти фрагментарно передав основну інформацію |
| 4 | Здобувач вищої освіти передав основну інформацію без узагальнення |
| 5 | Здобувач вищої освіти передав основну інформацію із узагальнення |

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Модульна контрольна робота здійснюється провідним викладачем і може проводитись лише один раз в кінці Змістового модуля. Відсутність студента на модульній контрольній роботі без поважної причини оцінюється у "0" балів. Повторне написання контрольної роботи можливе за умови, якщо студент був відсутній на контрольній роботі з поважної причини. Написання контрольної роботи відбувається в найкоротший термін, узгоджений з провідним викладачем.

Максимальна оцінка студента за тематичну контрольну роботу у кожному змістовому модулі становить **30 балів**. Модульна контрольна робота складається з питань у вигляді тесту.

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені

Екзамен складається з двох частин: 1) написання підсумкового тесту (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Екзамен вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Malimon L. General linguistics : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 76 с.
2. Малімон Л. К. Основи мовознавства: лінгвоісторіографія : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 52 с.

3. Малімон Л.К. Історія лінгвістики : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 56 с.
4. Українсько-англійський та англо-український фразеологічний словник / Є. І. Гороть та ін . Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 304 с. (особистий внесок – 2,3 а. а)
5. Малімон Л. К., Семенюк А. А. General Linguistics : навчально-метод. матер. для студ. ф-ту іноз. філол. з дисципліни «Загальне мовознавство». Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 76 с.
6. Malimon O., Malimon L., Tykhonenko O., Honcharuk S., Guts N. Modern European trends in the development of the higher education system in the realities of large-scale military aggression (the experience of Ukraine). *Amazonia Investiga*, 2022. № 11(55). P. 156–162. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.55.07.16>
7. Malimon L., Pavliuk A., Yefremova N., Boichuk V., Semeniuk A., Khnykina O., Sheludchenko S., Torosian O., Rohach O., Navrotska I., Honcharuk S., Vasylenko M., Potapenko L. Emotional Intelligence in the Context of Linguodidactics and Linguocultural Studies. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 2022. № 13(4). P. 514–528. <https://doi.org/10.18662/brain/13.4/402>
8. Velmezova, Ekaterina & Fadda, Emanuele, eds. *Ferdinand de Saussure today: semiotics, history, epistemology* (Sign Systems Studies, 2022, 50 1, Tartu University Press). <https://ojs.utlib.ee/index.php/sss/issue/view/SSS.2022.50.1>
9. Georgios P. Georgiou. *An Introduction to Issues in General Linguistics*. Cambridge Scholars Publishing, 2020, 105 p.

Додатковий перелік:

1. Бацевич Ф. С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень. К. : Академія, 2008. 240 с.
2. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства : короткий нарис : навч. посібник. К. : Вища шк., 2006. 144 с.
3. Бевзенко С. П. Історія українського мовознавства. Історія вивчення української мови : навч. посібник. К. : Вища шк., 1991. 232 с.
4. Дорошенко С. І. Загальне мовознавство : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
5. Жовтобрюх М. А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918–1941). К. : Наук. думка, 1991. 260 с.
6. Загнітко А. П. Історія українського мовознавства в особах : наук.-навч. посібник. Донецьк : ДонНУ, 2006. Ч. 1. 184 с.
7. Зеленько А. С. З історії лінгвістичних вчень. Луганськ : Альма-матер, 2002.
8. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних учень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови : посібник. 2-ге вид., перероб. Луганськ : Альма-матер, 2002. 283 с.

9. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства : підручник. 2-е вид., стер. К. : Академія, 2009. 336 с.
10. Кириченко Г. С. Нариси загального мовознавства : навч. посібник: у 2 ч. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2008 // Ч. I: Мова, її будова та функції в суспільстві. 2008. 168 с.
11. Кириченко Г. С. Нариси загального мовознавства : навч. посібник: у 2 ч. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2008 // Ч. II: Основні етапи розвитку науки про мову. 2008. 224 с.
12. Ковалик І. І. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичної думки : навч. посібник. К. : Вища школа, 1985. 216 с.
13. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. 3-є вид. К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. 464 с.
14. Німчук В. В. Мовознавство на Україні в 14-17 ст. : монографія / В. В. Німчук; відп. ред. В. М. Русанівський. К. : Наук. думка, 1985. 224 с.
15. Питання теорії мови в зарубіжному мовознавстві. К. : Наукова думка, 1976. 256 с.
16. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики: аналітичний огляд : навч. посібник. К. : Фітосоціоцентр, 1999. 148 с.
17. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник. Полтава : Довкілля. К, 2008. 712 с.
18. Семчинський С. В. Загальне мовознавство : підручник. К. : “ОКО”, 1996. 413 с.
19. Семчинський С. В. Загальне мовознавство : підручник. К. : Вища шк., 1988. 328 с.
20. Удовиченко Г. М. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень : навч. посібник. К. : Вища школа, 1980. 216 с.
21. Ющук І. П. Вступ до мовознавства : навч. посібник. К. : Рута, 2000. 128 с.